

Pöytäkirja

Asianumero: VN/29738/2024

Päivämäärä: 24.1.2025

Etelä-Savon hyvinvointialueneuvottelu

Aika: to 7.11.2024 klo 12–15

Paikka: Helsinki, VM kh Jakovara & Teams

Alueen edustajat paikalla:

Heikki Laukkanen	aluehallituksen puheenjohtaja
Santeri Seppälä	hyvinvointialuejohtaja
Jaana Luukkonen	johtajaylilääkäri
Sami Sipilä	konsernipalvelujen toimialajohtaja
Saara Tavi	sosiaalipalvelujen toimialajohtaja
Niina Kaukonen	ikäntyneiden palvelujen toimialajohtaja
Kimmo Kuosmanen	terveyspalvelujen toimialajohtaja
Seppo Lokka	pelastus- ja turvallisuuspalvelujen toimialajohtaja

Puheenjohtajisto paikalla:

Ville-Veikko Ahonen	osastopäällikkö, VM, puheenjohtaja
Kari Hakari	osastopäällikkö, STM, 1. varapuheenjohtaja
Tiina Snellman	strategia- ja ohjausyksikön johtaja, SM, 2. varapuheenjohtaja

Ministeriöiden, THL:n & AVI:n edustajat paikalla:

Antto Korhonen	finanssineuvos, VM
Elina Kettunen	asiantuntija, STM
Jaana Leipälä	arviointipäällikkö, THL
Johannes Ketola	pelastusylitarkastaja, Itä-Suomen AVI
Essi Taavitsainen	projektiassistentti, VM

Ministeriöiden edustajat etänä:

Anna Cantell-Forsbom	osastopäällikkö, STM
Annakaisa Iivari	osastopäällikkö, STM
Andreas Blanco Sequeiros	johtaja, STM
Heli Hätönen	kehittämisen neuvos, STM
Outi Salo	erityisasiantuntija, SM

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja avasi tilaisuuden klo 12.03 ja onnitteli aluetta menestyksestä luottamus- ja mainetutkimuksessa.

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Päätös: Todettiin osallistujat, käytiin lyhyt esittäytyminen ja hyväksyttiin asialista muutoksitta.

3. Yleiskatsaus hyvinvointialueen tilanteesta

3.1. Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen arviointipäällikön puheenvuoro

THL:n arviointipäällikkö alusti keskeisistä huomioista alueeseen liittyen. Alueen väestö vanhenee ja vähenee. Hyvinvointialueista Etelä-Savon väkiluku laskee suhteellisesti eniten vuoteen 2040 mennessä. Ikärakenteen muuttuminen edellyttää toiminnan sopeuttamista. Alueella on paljon sairastavuutta ja työkyvyttömyyttä. Henkilöstöpula on jonkin verran lievittänyt, erityisesti lastensuojelun ja koulupsykologien osalta. Somaattisen erikoissairaanhoidon palvelutarpeeseen suhteutetut kustannukset ovat yli keskitason. Talouden osalta näyttää epävarmalta, että saataisiin alijäämät katettua vuoden 2026 loppuun mennessä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi THL:n keskeiset huomiot tilanteesta ja siitä käyty keskustelu.

3.2 Aluehallintoviraston pelastustoimen edustajan puheenvuoro

Aluehallintoviraston pelastusylitarkastaja alusti keskeisistä huomioista alueeseen liittyen. Onnettomuuksien ehkäisy on alueella lähtökohtaisesti hyvällä tasolla. Asuinrakennusten ja vapaa-ajan asuinrakennusten valvontatoiminta on riittämätöntä. Pelastustoimen palvelutason toteutumisessa toimintavalmiusaikojen osalta ei ole iso puutteita. Investointien taso on ollut hyvin matala ja investointivelkaa on.

Päätös: Merkittiin tiedoksi AVI:n keskeiset huomiot tilanteesta ja pelastustoimen rahoituksesta käyty keskustelu.

4. Hyvinvointialueen muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

Puheenjohtaja alusti Etelä-Savon hyvinvointialueen tilanteesta todeten, että alueella on tehty toimenpiteitä alijäämien hillitsemiseksi, mutta talouden tasapainottamisen tarvetta on myös jatkossa.

4.1 Hyvinvointialueen edustajien alustus tämän hetken tilanteesta

Etelä-Savon hyvinvointialueen edustajat alustivat alueen yleisestä tilanteesta. Alue on valmistellut muutosohjelmaa ja arvioinut sen vaikutuksia realistisella otteella. Syksyllä 2023 päätetty palvelujen tuotantosunnitelma oli vaikutuksiltaan 48 miljoonan euron suuruinen ja sen toteutumista seurataan koko ajan. Syksyllä 2024 valmisteltiin 39 miljoonan euron tasapainottamisohjelmaa, jonka osalta päätöksenteko osittain venyi. Vuoden 2024 alijäämäennuste on tällä hetkellä -46 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 osalta tilanne näyttää hyvältä, mutta vuosina 2027–2028 tilanteen ennakoidaan kääntyvän huolestuttavaksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hyvinvointialueen yleiskatsaus tilanteesta ja se, että Savonlinnassa on tehty valtuustoaloitteita maakuntajakoon liittyen.

4.2 Aiempien toimenpidesuosituksien seuranta

Alueen edustajat arvioivat syksyn 2023 neuvotteluissa annettujen toimenpidesuosituksien toteutumista. Palvelut toimivat, mutta palveluverkon keventämisessä on vielä tekemistä. Vuokratyövoiman käyttöä on vähennetty ja tältä osin on menty parempaan suuntaan.

SM:n edustaja totesi pelastustoimen osalta, että vapaa-ajan asuntojen valvonnan riittävyys huolestuttaa. Työhyvinvoinnissa ja työssäjaksamisessa on myönteistä kehitystyötä.

Päätös: Merkittiin toimenpidesuosituksista käyty keskustelu tiedoksi.

4.3 Muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

VM:n edustaja kertoi alueen muutosohjelmasta tehdyistä huomioista. Positiivista on, että työ on edennyt systemaattisesti, mutta päätöksentekoon on liittynyt myös haasteita. Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat korkeat. Etelä-Savon hyvinvointialueella on toimitilaneliöitä asukasta kohden eniten koko maassa. Kun väestö vähenee, tämä suhdeluku heikkenee entisestään eli toimitilojen tiivistämiselle on tarvetta.

Alueen edustajat alustivat alueen muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanteesta. Sosiaalipalveluiden yhdenvertaisuutta ei nähdä alueella ongelmana. Tiedolla johtaminen on pitkällä ikääntyneiden palveluissa. Lastensuojelun osalta tiedostetaan, että sitä ei voida kehittää vain säästämällä. Pelastustoimen osalta henkilöstöä joudutaan vähentämään. Päätoimisen henkilöstön määrä vähenee, mutta pelastuspalveluita saa jatkossakin säästöistä huolimatta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hyvinvointialueen esitys muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanteesta ja niistä käyty keskustelu.

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset

5.1. Ministeriöiden omat teemat

STM:n edustaja alusti ministeriön teemasta palvelutarpeen muutosten ennakkoinnista ja niiden tasapainottamisesta väestörakenteen kehitystä vastaavaksi sisältäen alueellisen yhteistyön vahvistamisen. Alueen väestön ikääntyminen tulee jatkumaan ja kasvattamaan palveluntarvetta. Sairastavuus on maan suurimpia ja työkyvyttömyys yleistä. Ikääntyneiden palvelurakenteen osalta on tehty hyviä toimia. Sairastavuutta on kyetty kääntämään laskusuuntaan.

SM:n edustaja alusti teemoista pelastustoiminnan toimintavalmius ja väestönsuojeluun varautuminen. Esille nostetut teemat ovat johtopäätöksiä ja evästyksiä alueelle eri selvityksistä:

- Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen on vahvistettava riskiperustaista toimintavalmiuden suunnittelua ja varmistettava riskeihin ja uhkiin perustuva pelastustoiminnan suorituskyky koko alueella.
- Hyvinvointialueen pelastustoimen tulee saattaa väestönsuojelusuunnitteluun liittyvät asiakokonaisuudet valmiiksi (toimintojen yhteensovittaminen, väestönsuojeluorganisaation määrittely sekä väestönsuojelukoulutus).

Päätös: Merkittiin tiedoksi STM:n ja SM:n nostamat teemat ja niistä käyty keskustelu.

5.2. Hyvinvointialueen omat teemat

Alueen edustaja alusti alueen teemasta liittyen hyvinvointialueiden rahoitusmalliin, jonka alue näkee tulevaisuutensa suhteen ongelmallisena. Alueen mukaan myös kausiasutus olisi otettava rahoituksessa huomioon, koska se aiheuttaa lisäkustannuksia. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen osalta tarvitaan myös tukea.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hyvinvointialueen nostama teema ja siitä käyty keskustelu.

6. Ministeriöiden toimenpidesuositukset

Puheenjohtaja esitteli ehdotukset ministeriöiden toimenpidesuosituksiksi hyvinvointialueelle.

Päätös: Annettiin seuraavat toimenpidesuositukset:

- Alueen on varmistettava poliittinen päätöksentekokyky, joka tukee muutosohjelman ripeää toimeenpanoa talouden tasapainottamiseksi ja palveluiden uudistamiseksi.

Seuranta: Muutosohjelman toimenpiteiden toteutuminen ja muutosohjelman kustannusvaikutusten kehitys (tavoite/ennuste/toteuma) puolivuositaisen seurannan perusteella.

- Alueen on välittömästi sopeutettava erikoissairaanhoidon kustannuksia suhteessa palvelutarpeeseen ja uudistettava sairaalapalvelujen työnjakoa.

Seuranta: Erikoissairaanhoidon kustannukset.

- Alueen on merkittävästi tehostettava toimitilojen käyttöä.

Seuranta: Huoneistoneliömetrit asukasta kohden, toimitilakustannukset

Sisäministeriön syksyllä 2023 antamat alla olevat toimenpidesuosituksukset ovat voimassa vuosina 2023–2026.

- Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
- Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
- Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastuslaitosten työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

7. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden klo 15.05.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ville-Veikko Ahonen
Osastopäällikkö, ylijohtaja
Valtiovarainministeriö

Kari Hakari
Osastopäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Tiina Snellman
Strategia- ja ohjausyksikön johtaja
Sisäministeriö

Santeri Seppälä
Hyvinvointialuejohtaja
Etelä-Savon hyvinvointialue